

HET KEURMERK THUISONDERWIJS

Notitie ten behoeve van het rondetafelgesprek 'Thuiszitters en thuisonderwijs', d.d. 23 mei 2024 (Vaste Commissie van de Tweede Kamer voor onderwijs, cultuur en wetenschap)

De Stichting Keurmerk Thuisonderwijs is van mening dat thuisonderwijs een volwaardig alternatief kan zijn voor schoolonderwijs. Deze opvatting wordt ondersteund door wetenschappelijk onderzoek waaruit blijkt dat ouders hun kinderen deugdelijk thuisonderwijs kunnen bieden. Deze opvatting wordt mede ondersteund door de ervaringen die wij hebben opgedaan met certificering. Vanaf 2016 heeft de Stichting Keurmerk Thuisonderwijs meer dan 260 certificaten verleend aan ouders die hun kind deugdelijk thuisonderwijs bieden. Daarbij gaat het om een gevarieerde groep ouders, waaronder ouders die een richtingbezwaar hebben, ouders die thuisonderwijs verkiezen boven schoolonderwijs of ook om ouders van thuiszitters, kinderen voor wie geen passend schoolonderwijs te vinden is.

Deugdelijk thuisonderwijs

Onder deugdelijk thuisonderwijs verstaan we onderwijs dat is gericht op:

- a. de ontplooiing van het kind, respect voor mensenrechten en voor de eigen culturele identiteit, de waarden van het eigen land en van andere landen;
- b. vrede en verdraagzaamheid;
- c. gelijkheid tussen geslachten;
- d. vriendschap tussen alle volken en groepen en eerbied voor het milieu.

Deze omschrijving is een uitwerking van artikel 29 van het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Nederland heeft dit verdrag ondertekend op 6 februari 1995.

Daarnaast wordt gekeken naar:

- e. De domeinen die door het onderwijs bestreken worden.
- f. De didactische aanpak van het thuisonderwijs
- g. De effectiviteit van het onderwijs
- h. De borging van de kwaliteit van het onderwijs

Onafhankelijke positie

Teneinde te bevorderen dat thuisonderwijs een legaal alternatief voor schoolonderwijs wordt, heeft de Stichting Keurmerk Thuisonderwijs een eigen plek naast verenigingen voor thuisonderwijzende ouders, waaronder de Nederlandse Vereniging voor Thuisonderwijs. Deze eigenstandige positie waarborgt dat de stichting een onafhankelijke positie behoudt, zowel in de beoordeling van de deugdelijkheid van het onderwijs als ook in financieel opzicht en wat betreft de stellingname in het politieke en maatschappelijke dispuut over thuisonderwijs.

Wat vinden wij sterke kanten van thuisonderwijs?

- a. Instructie en uitleg vinden plaats in de 1-op-1 situatie, anders dan in schoolonderwijs waar uitleg en instructie veelal groepsgewijs gegeven worden. 1-Op-1 instructie staat bekend als een zeer efficiënte instructievorm.

- b. Toetsing is zelden nodig. Door het 1-op-1 werken weten ouders op welk niveau hun kind leert. Dit niveau kan nader worden bepaald door vergelijking met de door de SLO ontwikkelde leerlijnen voor basis en voortgezet onderwijs.
- c. Internet bevat een enorme hoeveelheid leermaterialen, teksten, online leerprogramma's, enzovoorts, makkelijk bereikbaar voor thuisonderwijzers en in meerdere talen beschikbaar.
- d. Sociale media vergemakkelijken onderlinge contacten tussen ouders. Hierdoor ontstaan kennismilieus, waarin onderlinge uitwisseling en intervisie een plek hebben.
- e. Kinderen hebben minder tijd nodig voor leren; de ochtend is veelal genoeg, waardoor de middag besteed kan worden aan spel, sport, hobby's, projecten, excursies en dergelijke.
- f. Thuisonderwijs kan een alternatief zijn voor kinderen die op school niet gedijen, bijvoorbeeld omdat ze beperkingen hebben of hoogbegaafd zijn of wanneer er geen scholen in de buurt zijn die passend onderwijs kunnen verzorgen. Thuisonderwijs biedt ruimte voor het benodigde maatwerk.

Welke punten vragen extra aandacht?

- g. Het gezinsinkomen is lager omdat er veelal maar één kostwinner is. Dat kan een beperking zijn voor ouders die voor thuisonderwijs moeten of willen kiezen. Om toch gelijkheid van onderwijskansen te bevorderen kan gedacht worden aan financiële maatregelen zoals korting op onderwijsmaterialen of aan een specifieke toeslag voor thuisonderwijzers.
- h. De sociaal-emotionele ontwikkeling vereist extra maatregelen, bijvoorbeeld in de vorm van speelafspraken, lidmaatschap van een sportvereniging, scouting, gezamenlijke activiteiten met andere thuisonderwijsgezinnen. In de praktijk blijken ouders hierin ruim te investeren.
- i. Er is geen toezicht op thuisonderwijs. Het valt niet uit te sluiten dat ouders geen deugdelijk maar ondeugdelijk onderwijs aanbieden. Via het Keurmerk Thuisonderwijs proberen we dit risico te beperken. Het is van belang dat er passend en proportioneel toezicht wordt ingericht mede op basis van de jarenlange expertise opbouw van Stichting Keurmerk Thuisonderwijs en de kennismilieus van de thuisonderwijs gemeenschap in binnen- en buitenland.

Hoe vindt onze certificering plaats?

- j. Alleen ouders/verzorgers kunnen het certificaat aanvragen (geen leerplichtambtenaren of andere functionarissen).
- k. We houden een 2-stapsprocedure aan. De ouders stellen een plan op over hoe ze het thuisonderwijs willen aanpakken en wat de resultaten ervan zijn.
- l. Als het plan voldoende duidelijk en volledig is bevonden, volgt een huisbezoek. Het huisbezoek is bedoeld om na te gaan of de papieren werkelijkheid zoals beschreven in het thuisonderwijswerkplan in voldoende mate overeenkomt met de thuisonderwijspraktijk.

- m. De kosten bedragen € 75 per certificaat voor het eerste kind en € 40 voor volgende kinderen.
- n. De maximale geldigheid van het certificaat bedraagt drie jaar. Daarna kunnen ouders een verlengingsaanvraag indienen. Indien wij twijfels hebben over de deugdelijkheid, wordt soms een duurbepanking aangebracht tot bijvoorbeeld een half jaar. Dit komt evenwel zelden voor.
- o. Ruim 90 procent van de certificaten heeft betrekking op kinderen van twaalf jaar of jonger. Het is onbekend waarom kinderen van onder de twaalf ondervertegenwoordigd zijn.

Tot slot ... wij achten het gewenst dat thuisonderwijs wordt erkend als een volwaardige vorm van onderwijs waarmee ouders kunnen voldoen aan hun wettelijke verplichting, opgelegd in artikel 247 boek 1 BW, om hun minderjarige kind te verzorgen en op te voeden. Hieronder moet ook worden begrepen de verplichting om te voorzien in onderwijs. Al in 2003 meldde Maria van der Hoeven, destijds minister van onderwijs, aan de Tweede Kamer dat de Leerplichtwet niet garandeert dat alle kinderen onderwijs krijgen. Schoolonderwijs is niet voor ieder kind geschikt noch toegankelijk. Erkenning van thuisonderwijs als een volwaardige vorm van onderwijs bevordert de kansengelijkheid. Ieder kind heeft recht op onderwijs. Wij roepen de regering op haast te maken met een regeling voor thuisonderwijs, liefst zodanig dat ouders de keuze hebben tussen school- en thuisonderwijs zoals in veel Europese landen gebruikelijk is.

Opgesteld door de Stichting Keurmerk Thuisonderwijs, d.d. 23 april 2024
info@stichtingkeurmerkthuisonderwijs.nl

De stichting wordt gevormd door het bestuur (dr. H. Blok, drs. A.M. Mouwen, drs. H. Verkuy) en de Raad van Toezicht (em. prof. S. Karsten, drs. W. Kleijne, prof. Dr. D. de Ruyter, mr. K. Slump)